

***Podstawowe wiadomości, których znajomość obowiązuje
przygotowujących się do przyjęcia sakramentu bierzmowania.***

KATECHIZM BIERZMOWANYCH

1. **Co to jest religia ?**
Religia jest to łączność człowieka z Bogiem.
2. **Jaką religią jest religia katolicka?**
Religia katolicka jest to religia objawiona przez Boga.

O OBJAWIENIU BOŻYM

3. **W czym zawiera się wszystko co, Bóg objawił?**
To co Pan Bóg objawił zawiera się w Piśmie św. i tradycji.
4. **Co to jest Pismo św.?**
Pismo św. jest to zbiór ksiąg napisanych pod natchnieniem Ducha Świętego, który zawiera Słowo Boże skierowane do ludzi.
5. **Kto jest autorem Pisma św.?**
Pierwszorzędnym autorem Pisma św. jest Duch Święty, a drugorzędnym – ludzie przez Ducha św. natchnieni.
6. **Jak dzieli się i z ilu ksiąg składa się Pismo św.?**
Pismo św. dzieli się na Stary Testament - 45 ksiąg oraz Nowy Testament - 27 ksiąg, razem 72 księgi.
7. **Co jest myślą przewodnią Pisma św.?**
Przewodnią myślą Pisma św. jest Boży plan zbawienia ludzkości.
8. **Które z wszystkich ksiąg Pisma św. są najważniejsze?**
Najważniejsze są cztery Ewangelie św., które opisują naukę i życie Pana Jezusa.
9. **Jak inaczej nazywamy Ewangelię?**
Ewangelię nazywamy też „Dobłą Nowiną”, ponieważ obwieszcza człowiekowi wyzwolenie z grzechu, łaskę i zbawienie, godność dziecka Bożego. Sens życia.
10. **Kto napisał cztery Ewangelie święte?**
Ewangelie napisali: św. Mateusz, św. Marek, św. Łukasz, św. Jan.
11. **Wymień księgi Pisma św. Nowego Testamentu?**
4 Ewangelie, Dzieje Apostolskie św. Łukasza, 14 listów św. Pawła, 7 listów innych Apostołów oraz Apokalipsa, czyli Objawienie św. Jana.
12. **Co to jest tradycja?**
Tradycja czyli Podanie Ustne jest to zbiór Objawionych Prawd Bożych, niespisanych przez Apostołów, które Kościół Katolicki przekazuje i do wierzenia podaje.

NAJWAŻNIEJSZE PRAWDY WIARY

13. **Jakie znasz krótkie streszczenie najważniejszych prawd wiary?**
Wierzę w Boga Ojca, czyli Skład Apostolski, zawierający 12 artykułów a także 6 prawd wiary.
14. **Powiedz Skład Apostolski.**
Wierzę w Boga Ojca, Wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi, - i w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedyne, Pana

naszego, - który się począł z Ducha św. narodził się z Maryi Panny, - umęczon pod Ponckiem Piłatem, ukrzyżowan, umarł i pogrzebion; - zstąpił do Piekieł, trzeciego dnia zmartwychwstał, - wstał na niebios, siedzi po prawicy Boga Ojca wszechmogącego, - stamtąd przyjdzie sądzić Żywych i umarłych, - Wierzę w Ducha Świętego, - święty Kościół powszechny, Świętych Obcowanie, - grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie i żywot wieczny. Amen

15. Powiedz sześć prawd wiary.

- 1) Jest jeden Bóg
- 2) Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobro wynagradza, a za zło karze
- 3) Są trzy osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty
- 4) Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia
- 5) Dusza ludzka jest nieśmiertelna
- 6) Łaska Boska jest do zbawienia koniecznie potrzebna

16. Jaka jest najważniejsza prawda wiary?

Najważniejsza prawda wiary jest ta, że Pan Bóg istnieje.

17. Skąd wiemy, że Pan Bóg istnieje?

O istnieniu Pana Boga wiemy:

- 1) z istnienia świata i wielkiego ładu na świecie,
- 2) z przekonania wszystkich ludów,
- 3) z własnego sumienia,
- 4) z Objawienia Bożego.

18. Kto to jest Pan Bóg?

Pan Bóg jest to duch nieskończenie doskonały, Stworzyciel nieba i ziemi (to Pan, Król, Sędzia, ale także dobry i miłosierny Ojciec).

19. Co to znaczy, że Pan Bóg jest Duchem nieskończenie doskonałym?

Pan Bóg jest Duchem nieskończenie doskonałym tzn., że posiada wszystkie możliwe doskonałości.

20. Co to znaczy, że Pan Bóg jest Duchem?

Pan Bóg jest Duchem, tzn., że jest niewidzialny, nieśmiertelny, nie ma ciała, a ma rozum i wolną wolę.

21. Co to jest Trójca Święta?

Jednego Boga w trzech osobach Boskich (Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty) nazywamy Trójcą Przenajświętszą.

22. Dlaczego trzy osoby Boskie są jednym Bogiem?

Trzy osoby Boskie są jednym Bogiem, ponieważ mają tę samą naturę, czyli te same doskonałości.

23. Jakie przymioty posiada Pan Bóg?

Pan Bóg jest:

- a) wieczny - *zawsze był, jest i będzie*
- b) wszechmocny - *wszystko może czynić co chce*
- c) niezmienny - *zawsze jest ten sam*
- d) najmądrszy - *wszystko co robi jest mądre i dobre*
- e) święty - *złego nie chce, grzechem się brzydzi*
- f) najsprawiedliwszy - *za dobre wynagradza i za złe karze*
- g) najmiłosierniejszy - *pragnie zbawienia wszystkich ludzi*

24. Dlaczego Pana Boga nazywamy Stworzycielem?

Ponieważ On stworzył, czyli uczynił z niczego cały świat.

25. Na co Pan Bóg stworzył cały świat?

- 1) dla chwały swojej
- 2) dla dobra i szczęścia stworzeń

26. **Jak nazywamy opiekę Bożą nad światem?**
Opiekę Bożą nad światem nazywamy Opatrznością Bożą.
27. **Kto to są aniołowie?**
Aniołowie są to duchy, które mają rozum i wolną wolę, a nie mają ciała. Pan Bóg stworzył aniołów, aby Mu służyli, oznajmiali Jego wolę ludziom i opiekowali się nimi. Zbuntowanych aniołów nazywamy szatanami.
28. **Kto to jest człowiek?**
Człowiek jest najdoskonalszym stworzeniem Boga na ziemi. Jest to jedna całość ciała i duszy nieśmiertelnej.
29. **Co człowiek ma dzięki duszy?**
Człowiek dzięki duszy ma rozum i dlatego myśli, tworzy oraz wolną wolę, dzięki której może wybierać między dobrem, a złem.
30. **Na co Pan Bóg stworzył człowieka?**
Pan Bóg stworzył człowieka, aby Pana Boga znał, czcił kochał i służył mu, a przez to osiągnął szczęście wieczne.
31. **Jakie dary od Boga otrzymali pierwsi rodzice, Adam i Ewa?**
Pierwsi rodzice otrzymali od Boga łaskę uświęcającą, udział w Życiu samego Boga i dary pozanaturalne: bystry rozum, wolę skłonną do dobrego, nieśmiertelność.
32. **Jakimi byli pierwsi ludzie, gdy ich Pan Bóg stworzył?**
Pierwsi ludzie byli dziećmi Bożymi, dobrymi i szczęśliwymi.
33. **Przez co ludzie utracili dzieciństwo Boże i szczęście?**
Dzieciństwo Boże i szczęście ludzie utracili przez nieposłuszeństwo względem Pana Boga, które nazywamy grzechem pierworodnym.
34. **Jak nazywamy inaczej grzech pierworodny?**
Nazywamy go także grzechem dziedzicznym, bo przechodzi z rodziców na dzieci.
35. **Kto z ludzi jest wolny od grzechu pierworodnego?**
Najświętsza Maryja Panna, dlatego nazywamy Ją Niepokalanie Poczętą.
36. **Co Pan Bóg uczynił, aby ludzie po grzechu pierworodnym mogli otrzymać łaskę i wieczne szczęście?**
Pan Bóg ulitował się nad ludźmi i już pierwszym rodzicom obiecał, że ześle im Zbawiciela.
37. **W jaki sposób Pan Bóg przygotował ludzi na przyjście Zbawiciela?**
Na przyjście Zbawiciela Pan Bóg przygotował ludzi:
1) przez wybrany naród izraelski
2) przez prorocтва mesjańskie
3) przez figury mesjańskie.
38. **Co to są prorocтва mesjańskie?**
Są to przepowiednie proroków Starego Testamentu o przyszłym Zbawicielu.
39. **Co to są figury mesjańskie?**
Są to osoby, rzeczy lub zdarzenia ze Starego Testamentu o przyszłym Zbawicielu.
40. **Kto jest obiecany Zbawicielem świata?**
Obiecany Zbawicielem świata jest Jezus Chrystus.
41. **Kim jest Jezus Chrystus?**
Jest Synem Bożym, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.
42. **Co znaczy imię Jezus Chrystus?**
Jezus - Zbawiciel; Chrystus - Mesjasz; Pomazaniec Pański.
43. **Kto jest Ojcem, Matką, Opiekunem Jezusa Chrystusa?**
Ojcem Pana Jezusa jest Bóg Ojciec; Matką - Najświętsza Maryja Panna; Opiekunem - św. Józef.

- 44. Skąd wiemy, że Pan Jezus jest Bogiem?**
O tym, że Pan Jezus jest Bogiem wiemy gdyż:
1) powiedział o tym Bóg Ojciec
2) zaświadczyli to Apostołowie
3) wyznał to niejednokrotnie sam Pan Jezus
4) swoje wyznanie potwierdził cudami, zwłaszcza zmartwychwstaniem.
- 45. Skąd wiemy, że Pan Jezus jest prawdziwym człowiekiem?**
O tym, że Jezus jest prawdziwym człowiekiem mówią nam:
1) Ewangelia (narodził się, odczuwał głód, pragnienie, cierpiał i umarł),
2) historycy rzymscy i Żydowsky (Tacyt, Pliniusz).
- 46. Gdzie i Kiedy narodził się Jezus Chrystus?**
W Palestynie, w Betlejem, za panowania cesarza rzymskiego Heroda.
- 47. Wymień najważniejsze wydarzenia z życia Jezusa Chrystusa**
Ofiarowanie Jezusa w świątyni 40-go dnia po narodzeniu.
Pokłon Trzech Mędrców ze Wschodu.
Ucieczka do Egiptu przed gniewem Heroda.
Chrzest w Jordanie z rąk Jana Chrzciciela.
Trzy lata publicznej działalności. Powołanie 12 Apostołów.
Ustanowienie Kościoła św. i wybór św. Piotra na swego następcę.
Śmierć na krzyżu na Górze Kalwaryjskiej w Wielki Piątek.
Zmartwychwstanie trzeciego dnia po śmierci w Wielką Niedzielę,
Wniebowstąpienie z Góry Oliwnej 40-go dnia po Zmartwychwstaniu.
- 48. Co to jest cud?**
Cud jest to nadzwyczajne dzieło widzialne, którego nie może dokonać żadne stworzenie, lecz tylko sam Bóg.
- 49. Wymień kilka cudów Pana Jezusa.**
1) Przemienienie wody w wino w Kanie Galilejskiej
2) Rozmnożenie chleba
3) Uzdrawienie paralityka
4) Wskrzeszenie Łazarza
5) Zmartwychwstanie
- 50. Wymień kilka przypowieści Pana Jezusa.**
1) o synu marnotrawnym
2) o miłosiernym samarytaninie
3) o Dobrym Pasterzu
4) o robotnikach w winnicy
5) o talentach
6) o pszenicy i kąkolu.
- 51. Jakie jest najważniejsze przykazanie Pana Jezusa?**
Najważniejszym przykazaniem Pana Jezusa jest przykazanie miłości:
„Będiesz miłował Pana Boga twego z całego serca twego, z całej duszy twojej, ze wszystkich sił twoich, ze wszystkiej myśli twojej, a bliźniego twego jak siebie samego”. Przykazanie to objawił już Pan Bóg w Starym Testamencie.

O KOŚCIELE ŚWIĘTYM

52. Co to jest Kościół katolicki?

Kościół katolicki jest to:

- a) zjednoczenie chrześcijan, którzy pod przewodnictwem Papieża dążą do zbawienia przez wyznawanie tej samej wiary i przyjmowanie sakramentów św.
- b) lud Boży wybrany przez Boga, mający specjalne zadanie do spełnienia (uczyć o Bogu i być znakiem Boga),
- c) Ciało Mistyczne Jezusa Chrystusa, czyli żywy organizm, którego głową jest Chrystus, członkami ludzie ochrzczeni połączeni z Nim życiem Bożym (łaska uświęcająca) wzajemnie odpowiedzialni za siebie,
- d) owczarnia Pana Jezusa i Rodzina Boża.

53. Kto założył Kościół katolicki?

Kościół katolicki założył Pan Jezus - gromadząc wiernych (nowy lud Boży), wybierając z nich 12 apostołów i ustanawiając św. Piotra widzialną głową Kościoła.

54. Kto obecnie jest głową Kościoła?

Niewidzialną Głową Kościoła jest Jezus Chrystus. Widzialną Głową Kościoła jest Następca św. Piotra, czyli Papież w Rzymie, obecnie papież Leon XIV.

55. Co jest celem i zadaniem Kościoła?

Kontynuowanie zbawczej misji Chrystusa (budowanie królestwa Bożego na ziemi i prowadzenie wszystkich ludzi do zjednoczenia z Bogiem w wieczności).

56. Jaką władzę dał Pan Jezus Kościołowi św.?

Jezus dał potrójną władzę: nauczycielską, kapłańską i pasterską.

57. Jakie cechy posiada Kościół katolicki?

Kościół katolicki posiada następujące cechy: jest jeden, święty, katolicki, czyli powszechny i apostołski. Są to znaki prawdziwego Kościoła Chrystusowego.

58. Po czym poznajemy, że Kościół jest jeden?

Kościół jest jeden ponieważ:

- a) ma jednego najwyższego pasterza
- b) głosi jedną i tę samą naukę
- c) udziela wszędzie tych samych sakramentów św.

59. Po czym poznajemy, że Kościół jest święty?

Kościół jest święty ponieważ:

- a) głosi świętą naukę Jezusa Chrystusa
- b) sprawuje Najświętszą Ofiarę Mszy św. i udziela sakramentów św.
- c) wychował i wychowuje zastępy świętych.

60. Po czym poznajemy, że Kościół jest powszechny?

Kościół jest powszechny ponieważ:

- a) jest przeznaczony dla wszystkich ludzi
- b) rozszerza się po całej ziemi
- c) trwa nieprzerwanie od Pana Jezusa do końca świata.

61. Po czym poznajemy, że Kościół jest apostołski?

Kościół jest apostołski ponieważ:

- a) uczy tego samego co apostołowie
- b) udziela tych samych sakramentów co oni
- c) biskupi są prawowitymi następcami apostołów.

62. Przez kogo Pan Jezus ożywia i umacnia swój Kościół?

Pan Jezus ożywia swój Kościół św. przez Ducha św.

63. Kim jest Duch Święty?

Duch św. jest to trzecia Osoba Boska, która pochodzi od Ojca i Syna.

64. Kiedy Duch św. zstąpił na Apostołów?

Duch św. zstąpił na Apostołów w postaci ognistych języków w dzień Zielonych Świąt, 10-tego dnia po Wniebowstąpieniu Pana Jezusa.

- 65. Kiedy Duch św. zstępuje na nas?**
Duch św. zstępuje na nas już przy chrzcie św., a w szczególny sposób napędza nas sobą w sakramencie bierzmowania.
- 66. Jaką rolę w Kościele spełniają biskupi i kapłani?**
Biskupi są następcami apostołów, a kapłani współpracownikami biskupów. Wypełniają urząd nauczycielski, kapłański i pasterski w Kościele.
- 67. Co to jest diecezja?**
Diecezja jest to część Kościoła, którą rządzi biskup - ordynariusz. Diecezja dzieli się na dekanaty, dekanaty na parafie. Kilka diecezji tworzy metropolię. Kilka metropolii tworzy prowincję kościelną.
- 68. Jak nazywa się nasza diecezja? Kto jest jej patronem i biskupem?**
Nasza archidiecezja nazywa się katowicka.
Jej patronem jest św. Jacek.
Biskupem Ordynariuszem aktualnie jest Ksiądz Biskup Andrzej Przybylski.
- 69. Jak nazywa się mój proboszcz i pod jakim wezwaniem jest moja parafia?**
Proboszcz mojej parafii nazywa się...
Parafia pod wezwaniem św. Karola Boromeusza
- 70. Co to jest świętych obcowanie?**
Jest to duchowa łączność między wiernymi na ziemi, duszami w czyśćcu i świętymi w niebie (Kościół pielgrzymujący, cierpiący i triumfujący).
- 71. Dlaczego czcimy Matkę Najświętszą?**
Matkę Najświętszą czcimy dlatego, bo jest:
a) Matką Boga - Jezusa Chrystusa
b) Niepokalanie poczęta (wolna od grzechu pierwotnego od pierwszej chwili życia)
c) Wniebowzięta - z duszą i całym ciałem
d) Królową Polski
- 72. Wymień kilka najważniejszych świąt Matki Bożej?**
Święto Ofiarowania Pańskiego - 2 II; Uroczystość Zwiastowania Pańskiego - 25 III; Królowej Polski - 3 V; Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny - 15 VIII; Matki Boskiej Częstochowskiej - 26 VIII; Niepokalane Poczęcie - 8 XII.
- 73. Wymień kilku polskich świętych:**
1) Św. Stanisław biskup i męczennik (Wawel)
2) Św. Jan z Kęt (kościół św. Anny w Krakowie)
3) Św. Jacek (kościół OO. Dominikanów w Krakowie)
4) Św. Stanisław Kostka (spoczywa w Rzymie)
5) Św. Maksymilian Maria Kolbe
6) Św. Królowa Jadwiga (Wawel)
7) Św. Brat Albert Chmielowski
8) Św. Rafał Kalinowski
9) Św. Jan Paweł II
- 74. Jakie są rzeczy ostateczne człowieka?**
Ostatecznymi rzeczami człowieka są: śmierć, sąd, piekło, czyściec, niebo.
- 75. Co to jest śmierć?**
Śmierć jest to odłączenie się duszy od ciała człowieka. Patronem dobrej śmierci jest św. Józef. Dobra śmierć - to śmierć w łasce uświęcającej.
- 76. Jaki sąd czeka człowieka po śmierci?**
Zaraz po śmierci sąd szczegółowy, a po zmartwychwstaniu ciał – sąd ostateczny nad całą ludzkością.
- 77. Co to jest czyściec?**
Czyściec jest to stan kary doczesnej po śmierci.
- 78. Co to jest niebo?**
Miejsce, gdzie aniołowie i święci cieszą się wiecznym szczęściem.
- 79. Co to jest piekło?**
Piekło jest to stan wiecznej kary.

O MORALNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

80. Wymień dziesięć przykazań Bożych:

Jam jest Pan Bóg twój:

- 1) Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną
- 2) Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremnie
- 3) Pamiętaj, abyś dzień święty święcił
- 4) Czcij ojca twego i matkę swoją
- 5) Nie zabijaj
- 6) Nie cudzołóż
- 7) Nie kradnij
- 8) Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu twemu
- 9) Nie pożądaj żony bliźniego twego
- 10) Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

81. Kto nadał ludziom 10 przykazań Bożych?

Pan Bóg przez Mojżesza, a Pan Jezus w Nowym Testamencie te przykazania potwierdził. Mojżesz był to wódz narodu Żydowskiego i pośrednik między Bogiem a ludźmi swego narodu.

82. Co to jest sumienie?

Jest to głos duszy, który mówi: „to czyn, bo dobre; tamtego nie czyn, bo złe”.

83. Kiedy człowiek popełnia grzech?

Gdy świadomie i dobrowolnie przekracza przykazania Boże lub kościelne.

84. Czym jest grzech?

Grzech jest obrazą Boga, niewdzięcznością wobec dobrego Stwórcy, raną zadaną Kościołowi i krzywdą, którą człowiek sam sobie wyrządza. Grzech może być ciężki (śmiertelny) i lekki.

85. Na czym polega grzech ciężki?

Grzech ciężki polega na tym, że człowiek przekracza przykazanie Boże lub kościelne w rzeczy ważnej. Świadomie czyli z poznaniem złego i całkiem dobrowolnie (z własnej woli).

86. Na czym polega grzech lekki?

Grzech lekki polega na tym, że człowiek przekracza przykazanie Boże lub kościelne w rzeczy mniej ważnej, lecz niezupełnie świadomie lub niezupełnie dobrowolnie.

87. Jakie nieszczęścia sprowadza na człowieka grzech?

Grzech ciężki powoduje utratę łaski uświęcającej, sprowadza kary doczesne za życia, a po śmierci karę wieczną (piekło), grzech lekki nie powoduje utraty łaski uświęcającej, lecz pozbawia człowieka wielu łask uczynkowych, sprowadza kary na ziemi lub w czyśćcu, przygłusza głos sumienia.

88. Jakie są źródła grzechu?

Źródłami grzechu są: szatan, nasze złe skłonności po grzechu pierworodnym i złe otoczenie, czyli to, co się sprzeciwia Panu Bogu.

89. Wymień siedem grzechów głównych?

- 1) pycha
- 2) chciwość
- 3) nieczystość
- 4) zazdrość
- 5) nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu
- 6) gniew
- 7) lenistwo

90. Co to są grzechy cudze?

Grzechy cudze popełniamy, wtedy, gdy pomagamy bliźniemu do grzechu.

- 91. Co to jest nałóg?**
Nałóg jest to stała skłonność do popełniania tych samych grzechów.
- 92. Co to jest cnota?**
Cnota jest to stała skłonność do spełniania dobrych uczynków.
- 93. Co to są cnoty Boskie?**
Są to te cnoty, które odnoszą się do Boga (udoskonalają naszą więź z Bogiem).
Są to: wiara, nadzieja i miłość.
- 94. Co to są cnoty obyczajowe?**
Cnoty obyczajowe są to te cnoty, które odnoszą się do nas samych i do naszego współżycia z ludźmi (udoskonalają nasze obyczaje).
- 95. Wymień cztery cnoty kardynalne (główne):**
1) roztropność
2) sprawiedliwość
3) wstrzemięźliwość
4) męstwo
- 96. Wymień uczynki miłosierdzia co do duszy:**
1) grzeszących upominać
2) nieumiejętnych pouczać
3) wątpiącym dobrze radzić
4) strapiionych pocieszać
5) krzywdy cierpliwie znosić
6) urazy chętnie darować
7) modlić się za Żywych i umarłych.
- 97. Wymień uczynki miłosierdzia co do ciała:**
1) głodnych nakarmić
2) pragnących napoić
3) nagich przyodziać
4) podróżnych w dom przyjąć
5) więźniów pocieszać
6) chorych nawiedzać
7) umarłych pogrzebać
- 98. Co Bóg nakazuje w I przykazaniu?**
1) wierzyć Panu Bogu
2) zaufać Panu Bogu
3) miłować Pana Boga
4) czcić Pana Boga
- 99. Co to znaczy wierzyć Panu Bogu?**
Uznawać za prawdę to, co Bóg objawił i czego naucza nas przez Kościół święty.
- 100. Jaka powinna być nasza wiara?**
Nasza wiara powinna być: powszechna, mocna, stała, żywa.
- 101. Co to znaczy ufać Panu Bogu?**
Ufać Panu Bogu to znaczy spodziewać się z całą pewnością, że Pan Bóg odpuści nam grzechy i da łaski potrzebne do zbawienia.
- 102. Co znaczy miłować Pana Boga?**
Miłować Pana Boga to znaczy cenić Pana Boga ponad wszystko na świecie i chętnie spełniać Jego wolę. Najpewniejszą oznaką miłości Boga jest miłość bliźnich.
- 103. Co znaczy czcić Pana Boga?**
Czczyć Pana Boga to znaczy całym swoim postępowaniem, a szczególnie modlitwą okazywać, że Bóg jest moim najwyższym Panem.
- 104. Co to jest modlitwa?**
Modlitwa jest to rozmowa człowieka z Bogiem.
Może ona być ustna, myślna, indywidualna lub liturgiczna.

- 105. W jakim celu winniśmy się modlić?**
Aby Boga uwielbiać, aby Mu dziękować, aby Go przepraszać i prosić.
- 106. Jak trzeba się modlić?**
Pobożnie, pokornie, wytrwale, z ufnością i poddaniem się woli Bożej.
- 107. Co to jest modlitwa pańska i jak się dzieli?**
Modlitwa Pańska - to modlitwa „Ojcze nasz”, której nauczył nas Pan Jezus. Dzieli się na: wstęp i 7 prośb. Trzy pierwsze odnoszą się do chwały Boga, a cztery dalsze do naszych potrzeb.
- 108. Co to jest pozdrowienie Anielskie i jak się dzieli?**
Jest to modlitwa „Zdrowaś Maryjo”. Dzieli się na słowa Archanioła Gabriela, słowa św. Elżbiety i słowa Kościoła św.
- 109. Modlitwa „Anioł Pański”. Na jaką pamiątkę odmawiamy tę modlitwę?**
Anioł Pański odmawiamy na pamiątkę tej chwili, w której Syn Boży stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.
- 110. Powiedz tajemnice Różańca św.:**
Część I - Tajemnice radosne
1) Zwiastowanie NMP
2) Nawiedzenie św. Elżbiety
3) Narodzenie Pana Jezusa
4) Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni
5) Znalezienie Pana Jezusa w świątyni
Część II - Tajemnice bolesne
1) Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu
2) Biczowanie Pana Jezusa
3) Cierniem ukoronowanie Pana Jezusa
4) Niesienie krzyża
5) Ukrzyżowanie
Część III - Tajemnice chwalebne
1) Zmartwychwstanie Pana Jezusa
2) Wniebowstąpienie Pana Jezusa
3) Zesłanie Ducha Świętego
4) Wniebowzięcie NMP
5) Ukoronowanie NMP
Część IV - Tajemnice światła
1) Chrzest Pana Jezusa w Jordanie
2) Cud w Kanie Galilejskiej
3) Głoszenie Królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia
4) Przemienienie Chrystusa na górze Tabor
5) Ustanowienie Eucharystii
- 111. Co Pan Bóg nakazuje w II Przykazaniu?**
W II przykazaniu Pan Bóg nakazuje: czcić i z szacunkiem wymawiać Imię Boże.
- 112. Co Pan Bóg nakazuje w III Przykazaniu?**
Święcić dzień święty przez udział we Mszy św. i spoczynek świąteczny.
- 113. Co Pan Bóg nakazuje w IV Przykazaniu?**
Szanować, Miłować i słuchać rodziców, przełożonych i starszych.
- 114. Co Pan Bóg nakazuje w V Przykazaniu?**
Dbać o życie i zdrowie ciała i duszy u siebie i u bliźnich.
- 115. Co Pan Bóg nakazuje w VI i IX Przykazaniu?**
Być czystym i wstydlivym w myślach, słowach i uczynkach.
- 116. Co Pan Bóg nakazuje w VII i X Przykazaniu?**
Dobrze używać swojej własności, a cudzej nie ruszać.
- 117. Co Pan Bóg nakazuje w VIII Przykazaniu?**
Miłować prawdę i szanować dobre imię bliźniego.

118. Powiedz 5 przykazań Kościelnych:

- 1) W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
- 2) Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
- 3) Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym przyjąć Komunię Świętą.
- 4) Zachowywać nakazane posty i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach pokuty po wstrzymywać się od udziału w zabawach.
- 5) Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

119. Wymień obowiązujące uroczystości kościelne:

Boże Narodzenie, Nowy Rok, Trzech Króli, Wniebowstąpienie Pańskie, Boże Ciało, Niepokalane Poczęcie NMP, Wniebowzięcie NMP., Św. Ap. Piotra i Pawła, Wszystkich Świętych.

120. W jakim celu Kościół nakazuje post?

Abyśmy pokutowali za grzechy, abyśmy wyrabiali w sobie silną wolę.

121. Jakie znasz rodzaje postów?

Co do jakości (od mięsa) i co do ilości (3 razy dziennie).

O ŁASCE I SAKRAMENTACH ŚWIĘTYCH

122. Co to jest łaska Boża?

Jest to dar nadprzyrodzony, którego Pan Bóg udziela nam do zbawienia.

123. Kto nam wysłużył łaskę Bożą?

Wszystkie łaski wysłużył nam Pan Jezus swoją męką, śmiercią i zmartwychwstaniem. Otrzymujemy ją tylko przez Niego.

124. Jakie są rodzaje łaski?

Rozróżniamy: łaskę uświęcającą i łaskę uczynkową.

125. Co to jest łaska uświęcająca?

Łaska uświęcająca jest to dar Boży, który daje nam życie nadprzyrodzone i czyni nas dziećmi Bożymi (jest to życie Boże w nas).

126. Kiedy po raz pierwszy otrzymaliśmy łaskę uświęcającą i przez co możemy ją utracić?

Otrzymaliśmy ją na chrzcie św., a możemy ją utracić przez grzech ciężki?

127. Przez co możemy odzyskać łaskę uświęcającą?

Możemy ją odzyskać przez spowiedź św. i żal doskonały.

128. Przez co pomnażamy w sobie łaskę uświęcającą?

Łaskę uświęcającą pomnażamy w sobie przez przyjmowanie sakramentów św. i spełnianie dobrych uczynków.

129. Co to jest łaska uczynkowa?

Jest to pomoc Boża do spełniania dobrych uczynków, potrzebnych do zbawienia.

130. Jak działa łaska uczynkowa?

Łaska uczynkowa oświeca nasz rozum, umacnia naszą wolę w dobrym.

131. Co to jest sakrament?

Sakrament jest to znak widzialny, który z ustanowienia Pana Jezusa daje nam łaskę Bożą (jest to nasze spotkanie z Chrystusem).

132. Wymień 7 sakramentów świętych.

- 1) Chrzest
- 2) Bierzmowanie
- 3) Najświętszy Sakrament
- 4) Pokuta
- 5) Namaszczenie Chorych
- 6) Kapłaństwo
- 7) Małżeństwo

- 133. Jak dzielimy sakramenty święte?**
Sakramenty święte dzielimy na:
1) na Sakramenty dla żywych na duszy i dla umarłych na duszy
2) na Sakramenty powtarzalne i niepowtarzalne.
- 134. Które Sakramenty są dla żywych, a które dla umarłych na duszy?**
Dla żywych na duszy są te sakramenty, które możemy przyjmować tylko wtedy, gdy mamy łaskę uświęcającą. Są to: Bierzmowanie, Najświętszy Sakrament, Namaszczenie Chorych, Kapłaństwo, Małżeństwo. Sakramenty dla umarłych na duszy to te, które dają lub przywracają łaskę uświęcającą. Są to: Chrzest i Pokuta.
- 135. Które sakramenty przyjmujemy raz w życiu?**
Raz w życiu można przyjąć chrzest, bierzmowanie i kapłaństwo, bo wyciskają na duszy niezatarty znak szczególnej przynależności do Chrystusa.
- 136. Co to jest chrzest?**
Chrzest jest to pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament, który gładzi grzech pierworodny, daje nam życie Boże, czyni członkami Kościoła Katolickiego. (pierwszy - bo bez niego nie można przyjąć ważnie innych sakramentów, najpotrzebniejszy, bo bez niego nie można się zbawić. Zobowiązuje on nas do stałego nawracania się, do walki z grzechem i pogłębiania wiary).
- 137. Jakie znasz rodzaje chrztu?**
Chrzest może być:
a) uroczysty (z wody)
b) chrzest krwi
c) chrzest pragnienia
- 138. Kto może udzielić chrztu św.?**
Chrztu świętego uroczystego może udzielić kapłan lub diakon, zaś chrztu z wody w nagłym wypadku może udzielić każdy człowiek.
- 139. W jaki sposób należy ochrzcić w nagłym wypadku?**
1) obudzić intencję, że chcę ochrzcić
2) połączyć głowę dziecka wodą święconą lub zwyczajną
3) wypowiedzieć równocześnie słowa:
„imię” - ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.
- 140. Co to jest Bierzmowanie?**
Bierzmowanie jest to Sakrament, w którym Duch Święty umacnia chrześcijanina, aby wiarę mężnie wyznawał, bronił jej i według niej żył.
- 141. Jakie znasz inne nazwy Bierzmowania?**
Innymi nazwami są:
a) sakrament dojrzałości chrześcijańskiej, bo udzielany jest temu kto powinien sobie zdawać sprawę, co to znaczy być świadomym i wzorowym katolikiem,
b) sakrament Ducha Świętego, bo On w tym sakramencie zstępuje na nas i ubogaca nas swymi darami.
- 142. Co oznacza słowo „bierzmowanie”?**
Słowo „bierzmowanie” pochodzi od staropolskiego słowa „bierzmo”. Była to belka umacniająca strop. Celem bierzmowania jest bowiem umocnienie nas w wierze.
- 143. Ile razy można przyjąć sakrament bierzmowania?**
Przyjmujemy go jeden raz w życiu, ponieważ raz na zawsze „wyciska” na duszy znamię świadka Chrystusowego.
- 144. Jaki jest związek między chrztem a bierzmowaniem?**
Przez chrzest otrzymujemy prawo udziału w posłannictwie Jezusa Chrystusa (głoszenie Słowa Bożego, oddawanie czci Bogu, przetwarzanie świata) przez bierzmowanie przyjmujemy na siebie obowiązek, aby świadomie włączyć się w to posłannictwo i otrzymujemy w tym celu pomoc łaski Bożej.

- 145. Jakich łask udziela bierzmowanie?**
- 1) pomnaża łaskę uświęcającą
 - 2) wyciska na duszy niezatarty znak wyznawcy Chrystusowego
 - 3) daje 7 darów Ducha Świętego
 - 4) daje łaskę uczynkową, abyśmy wiarę mężnie wyznawali, bronili jej i według niej żyli.
- 146. Wymień 7 darów Ducha Świętego:**
- 1) Dar mądrości
 - 2) Dar rozumu
 - 3) Dar umiejętności
 - 4) Dar rady
 - 5) Dar męstwa
 - 6) Dar pobożności
 - 7) Dar bojaźni Bożej
- 147. Co to znaczy bronić swojej wiary?**
- Bronić swojej wiary tzn.:
- a) umieć odpowiedzieć na stawiane zarzuty
 - b) być krytycznym wobec tych, którzy chcą wiarę ośmieszyć
 - c) nie dawać złym życiem powodu do ataków na wiarę.
- 148. Co to znaczy żyć według wiary?**
- a) zachować na co dzień wszystkie przykazania
 - b) spełniać solidnie swoje obowiązki
 - c) żyć w zjednoczeniu z Bogiem przez codzienną modlitwę, niedzielną Mszę św., pilną naukę religii, częstą spowiedź i Komunię św.
 - d) wprowadzać w życie przykazanie miłości Boga i bliźniego.
- 149. Przez co mamy pogłębiać wiarę?**
- a) przez modlitwę i czynny udział we Mszy św.
 - b) częstą spowiedź i Komunię św.
 - c) systematyczną katechizację
 - d) przez czytanie Pisma św. i książek katolickich
 - e) przez życie na co dzień wiarą.
- 150. Przez co człowiek może utracić wiarę?**
- a) zaniedbywanie pogłębiania wiedzy religijnej (np. katechizacji)
 - b) opuszczanie modlitwy, Mszy św.
 - c) lekceważenie przykazań Bożych.
- 151. Jak należy się przygotować do Sakramentu bierzmowania?**
- 1) modlić się o dary Ducha Świętego
 - 2) poznać najważniejsze prawdy wiary
 - 3) wyrabiać w sobie pobożność, sumienność, pracowitość, silną wolę, życzliwość
 - 4) wybrać sobie patrona
 - 5) poprosić świadka do bierzmowania
 - 6) oczyścić duszę z grzechów.
- 152. Kto udziela Sakramentu bierzmowania?**
- Sakramentu bierzmowania udziela Ks. Biskup, a w nagłych, nadzwyczajnych okolicznościach każdy upoważniony kapłan.
- 153. Jakie są najważniejsze ceremonie Sakramentu bierzmowania?**
- a) włożenie rąk przez Ks. Biskupa, co oznacza zstąpienie Ducha Świętego
 - b) namaszczenie na czole Krzyżmem św. i słowa:
„przyjmij znamię Ducha Świętego” (odpowiadamy **AMEN**).
- 154. Co to jest Krzyżmo św.?**
- Krzyżmo św. jest to mieszanina oliwy i balsamu, poświęcona w Wielki Czwartek przez Ks. Biskupa w Katedrze (oliwa daje sprężystość, balsam goi i konserwuje).

155. Obrzędy Sakramentu bierzmowania:

I.

- a) Biskup odmawia krótką modlitwę
- b) Liturgia słowa - homilia Biskupa do bierzmowanych.
Odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych
Włożenie rąk: Biskup odmawia nad bierzmowanymi modlitwy.

II.

Namaszczenie Krzyżmem św.
Biskup Krzyżmem św. kreśli znak krzyża św. na czole bierzmowanego i mówi:
„*N. przyjmij znamię daru Ducha Świętego*”.
Bierzmowany odpowiada: **Amen**.
Biskup dodaje: ***Pokój z tobą***.
Bierzmowany odpowiada: ***I z duchem twoim***.

III.

Po namaszczeniu Krzyżmem św. Modlitwa Powszechna
Ojcze nasz ...
Błogosławieństwo Arcypasterskie.

156. Jak należy zachować się w czasie udzielania Sakramentu bierzmowania?

- 1) podejść do Ks. Biskupa, odsłonić czoło - w ręce trzymać kartkę do bierzmowania
- 2) świadek ma trzymać prawą rękę na prawym ramieniu bierzmowanego
- 3) po namaszczeniu odpowiedzieć: **Amen** oraz **I z duchem twoim...**
- 4) czynnie uczestniczyć w całej liturgii.

157. Co to jest Najświętszy Sakrament?

Najświętszy Sakrament jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew
Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.

158. Kiedy i jakimi słowami ustanowił Pan Jezus Najświętszy Sakrament?

Ustanowił go Pan Jezus w czasie Ostatniej Wieczerzy w Wielki Czwartek słowami:
„Bierzcie i jedzcie, to jest bowiem Ciało moje - to jest bowiem kielich Krwi mojej”.

159. W jakim celu ustanowił Pan Jezus Najświętszy Sakrament?

Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament, aby:

- a) za nas się ofiarować we Mszy św.
- b) w Komunii św. być naszym pokarmem
- c) aby stale przebywać wśród nas.

160. Komu Pan Jezus dał władzę przeistaczania chleba i wina w Ciało i Krew swoją?

Słowami „To czyńcie na moją pamiątkę” - dał Pan Jezus władzę
przeistaczania chleba i wina w Ciało i Krew swoją Apostołom,
a przez nich biskupom i kapłanom.

161. Co to jest Msza św.?

Msza św. jest ofiarą Nowego Testamentu, w której Pan Jezus ofiaruje się
za nas Ojcu niebieskiemu pod postaciami chleba i wina
(jest to uobecnienie Ofiary krzyżowej Pana Jezusa).

162. Z jakich części składa się Msza święta?

Msza święta składa się z liturgii słowa i liturgii Ofiary.

Liturgia Ofiary obejmuje:

- a) przygotowanie darów ofiarnych
- b) dokonanie ofiary (przeistoczenie)
- c) ucztę ofiarną (Komunia św.)
- d) dziękczynienie

163. Kiedy dobrze uczestniczymy we Mszy św.?

Wtedy, kiedy jesteśmy obecni w kościele na całej Mszy św., modlimy się wspólnie
z kapłanem i ofiarujemy się wraz z Panem Jezusem Bogu Ojcu.

W pełni uczestniczymy wówczas, gdy w czasie Mszy św. przyjmujemy Komunię św.

- 164. Co to jest Komunia święta?**
Spożywanie Ciała i Krwi Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.
- 165. Pod jakimi warunkami możemy często przyjmować Komunię św.?**
Komunię św. możemy często przyjmować, gdy:
- a) mamy łaskę uświęcającą
 - b) czystą intencję (chcę zjednoczenia z Panem Jezusem)
 - c) zachowany jest post eucharystyczny - 1 godzinę.
- 166. Jakie są skutki dobrze przyjętej Komunii św.?**
- a) pomnaża łaskę uświęcającą
 - b) gładzi grzechy lekkie
 - c) pomaga walczyć z grzechem i jest zadatką zmartwychwstania.
- 167. Co należy uczynić po Komunii św.?**
Powitać Pana Jezusa, podziękować mu za przybycie, oddać Mu serce i przedstawić swoje prośby.
- 168. Co to jest sakrament pokuty?**
Sakrament pokuty czyli pojednania jest to sakrament w którym kapłan w zastępstwie Chrystusa odpuszcza nam grzechy po chrzcie popełnione i daje pomoc, aby stawać się lepszym człowiekiem.
- 169. Kiedy i jakimi słowami ustanowił Pan Jezus sakrament pokuty?**
Pan Jezus ustanowił sakrament pokuty w dniu swego zmartwychwstania mówiąc do Apostołów: „Weźmijcie Ducha Świętego, którym grzechy odpuszcicie, będą odpuszczone, a którym zatrzymacie będą zatrzymane”.
- 170. Komu przekazał Pan Jezus władzę odpuszczania grzechów?**
Przekazał ją Apostołom, biskupom i kapłanom.
- 171. Wymień 5 warunków dobrej Spowiedzi:**
- 1) rachunek sumienia
 - 2) Żal za grzechy
 - 3) mocne postanowienie poprawy
 - 4) spowiedź
 - 5) zadośćuczynienie
- 172. Co to jest rachunek sumienia?**
Jest to przypomnienie sobie grzechów od ostatniej dobrej spowiedzi.
- 173. Co to jest żal za grzechy?**
Jest to boleść duszy z powodu, że obraziliśmy dobrego Boga, przeproszenie Go i wewnętrzne nawrócenie.
- 174. Co to jest mocne postanowienie poprawy?**
Mocne postanowienie poprawy jest to szczerą wolą unikania grzechów.
- 175. Co to jest spowiedź?**
Jest to wyznanie grzechów przed kapłanem, aby otrzymać rozgrzeszenie.
- 176. Co to jest zadośćuczynienie?**
Jest to odprawienie pokuty zadanej przez kapłana i naprawa krzywd.
- 177. Kiedy żal za grzechy jest doskonały?**
Doskonały żal za grzechy jest wtedy, gdy żalujemy z miłości do Boga. On gładzi grzechy, gdy człowiek pragnie spowiedzi, a nie ma do niej okazji. Żal mniej doskonały płynie z obawy przed karą Bożą.
- 178. Co to jest odpust?**
To częściowe lub zupełne darowanie kary doczesnej za grzechy już odpuszczone.
- 179. Co to jest Namaszczenie Chorych?**
Namaszczenie Chorych jest to sakrament, w którym ciężko chory otrzymuje szczególne łaski dla duszy, ulgę w cierpieniu, a niekiedy przywrócenie zdrowia.
- 180. Kiedy należy przyjmować sakrament Namaszczenia Chorych?**
Namaszczenie chorych należy przyjmować w każdej poważnej chorobie (nie można przyjęcia tego sakramentu odkładać do ostatniej chwili swego życia).

181. Co to jest Kapłaństwo?

Jest to sakrament, który daje władzę głoszenia Słowa Bożego, składania ofiary Mszy św. i udzielania sakramentów oraz łaskę do godnego ich wykonywania.

182. Co rozumiemy przez powszechne kapłaństwo wiernych?

Powszechne kapłaństwo wiernych polega na tym, że każdy wierny na mocy sakramentu chrztu uczestniczy w pewnym stopniu w mesjańskim posłannictwie Jezusa Chrystusa (funkcja: prorocza, kapłańska i królewska).

183. Co to jest sakrament małżeństwa?

Sakrament Małżeństwa jest to nierozzerwalny związek ochrzczonych: mężczyzny i kobiety, których Chrystus uświęca i uzdalnia do spełniania obowiązków małżeńskich i rodzinnych.

184. Jakie są najważniejsze cechy małżeństwa chrześcijańskiego?

Jest ono jedno, to znaczy jeden mężczyzna z jedną niewiastą i nierozzerwalne - to znaczy: aż do śmierci.

185. Co to są sakramentalia?

Sakramentalia są to rzeczy poświęcone oraz poświęcenia i błogosławieństwa, które ustanowił Kościół św. dla dobra duszy i ciała (np. pogrzeb).

GŁÓWNE WIADOMOŚCI Z ŻYCIA KOŚCIOŁA ŚWIĘTEGO

186. Co to jest Sobór Powszechny?

Sobór Powszechny jest to zebranie biskupów z całego świata pod przewodnictwem papieża w celu omówienia najważniejszych spraw całego Kościoła.

187. Kiedy był ostatni Sobór Powszechny i jaki był jego cel?

Ostatni Sobór Powszechny odbył się w latach 1962 - 1965, był to Sobór Watykański II, a 21-szy Sobór w historii Kościoła.

188. Wymień najważniejsze uchwały ostatniego Soboru:

Konstytucja o odnowie liturgii, Konstytucja o Kościele, Konstytucja o Objawieniu Bożym, Konstytucja o Kościele w świecie współczesnym.

189. W czym szczególnie widać odnowę Kościoła?

W odnowie liturgii, która staje się teraz coraz bardziej zrozumiała; w dążeniu do zjednoczenia chrześcijan na całym świecie; powołanie ludzi świeckich do czynnego apostołstwa.

190. Co to jest Synod diecezjalny?

Synod diecezjalny jest zebraniem przedstawicieli duchowieństwa i świeckich katolików całej diecezji pod przewodnictwem Biskupa Ordynariusza w celu omówienia ważnych spraw diecezji.

191. Kto jako pierwszy Polak został wybrany papieżem i kiedy?

Kardynał Karol Wojtyła, został wybrany 16.10.1978 roku. Obrął imię Jan Paweł II.

192. Błogosławieństwa Ewangeliczne

- 1) Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie
- 2) Błogosławieni cisi, albowiem oni posiadają ziemię.
- 3) Błogosławieni, którzy płaczą, albowiem oni będą pocieszeni.
- 4) Błogosławieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości, albowiem oni będą nasyceni.
- 5) Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią.
- 6) Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.
- 7) Błogosławieni pokój czyniący, albowiem nazwani będą synami Bożymi.
- 8) Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem ich jest królestwo niebieskie.